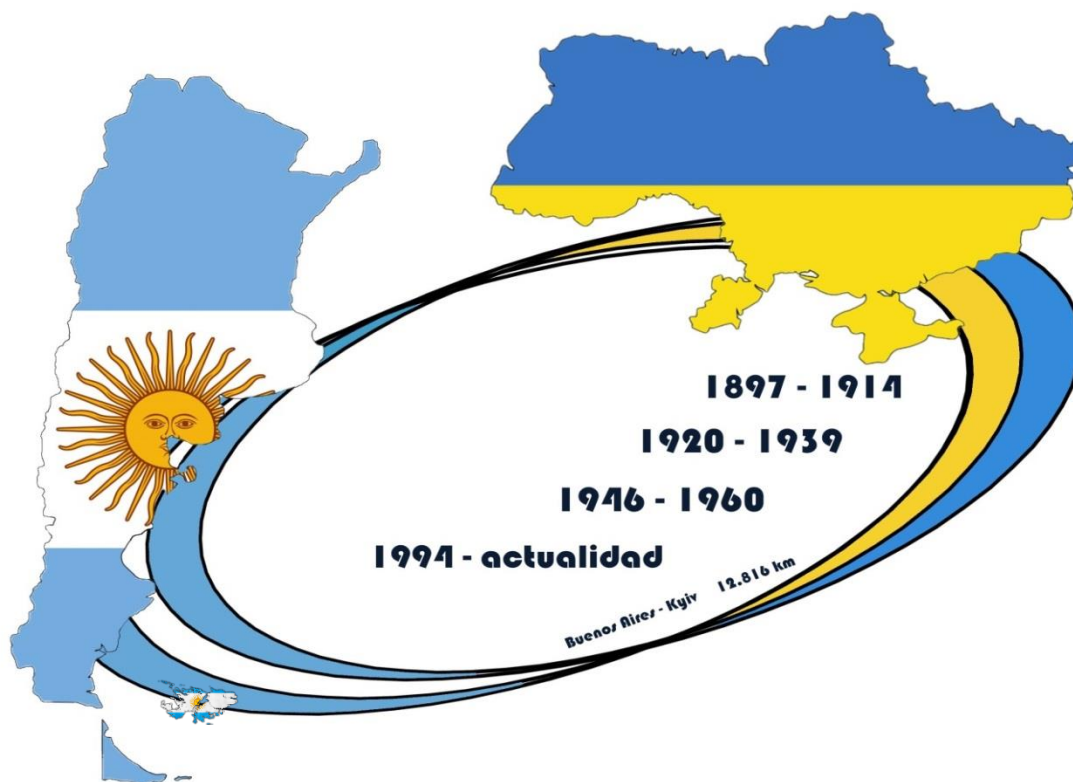

Посольство
Аргентинської Республіки
в Україні

представляє

«У ПОШУКАХ МОГО
КОРІННЯ»

№3

Березень 2020

Вступне слово

Я рада вітати вас на сторінках третьої публікації «У пошуках мого коріння», цифрового інформаційного видання періодичного характеру, підготовленого Посольством Аргентинської Республіки в Україні, що має за мету познайомити з особистостями українського походження в науковій, культурній та бізнесовій сферах Аргентини.

Історія української громади в Аргентині бере свій початок з кінця XIX століття та вважається сьомою українською діаспорою у світі за своєю чисельністю, яка за приблизними оцінками налічує 450 000 українців та їх нащадків.

Можна виокремити чотири головні, але не виняткові, хвилі міграції українців до нашої країни: 1897-1914 років, 1920-1939, 1946-1960 рр., та з 1994 року до нині. Перша організована міграція країнців відбулася до міста Апостолес у провінції Місіонес. Кожна з цих хвиль дала Аргентині багато цінних особистостей, оскільки як відомі люди, так й ті, хто залишається невідомим для широкого загалу, своєю працею, зусиллями, творчістю, цінностями та знаннями зробили значний внесок у формування сучасної Аргентини.

Слава про щедрю гостинність Аргентини досягла далекої Східної та Центральної Європи. Наша країна відкрила свої двері для потужної та плідної серії міжнародних міграцій.

Важливо виокремити ту роботу, яку виконують організації української діаспори в Аргентині в пошуках збереження українських традицій в нашій країні.

Команда Посольства Аргентинської Республіки в Україні

Наразі Українська Центральна Репрезентація (RCU) (www.rcukra.com.ar), яку очолює знаний нейрохірург та Почесний консул України в провінції Буенос-Айрес, Д-р. Педро Лилик (<http://lylyk.com.ar/>), об'єднує понад 30 асоціацій української діаспори, основними членами яких є Українське культурне товариство ПРОСВІТА (www.prosvita.org) на чолі з Арх. Хорхе Данилишиним та Українське Товариство "Відродження" під керівництвом Віктора Будзінські.

Українська палата торгівлі і промислу в Аргентині (CAUCI) (www.cauci.com.ar), Президент Інж. Фернандо Сфейр та Виконавчий директор Олег Яхно, з моменту свого заснування в 1992 році проводить інтенсивну роботу з просування двосторонньої торгівлі.

Заглиблюючись в історію Аргентини можна дізнатись про українців та нащадків українців, які досягли успіху в різних галузях та сферах, як на національному рівні, та і в різних регіонах нашої країни та навіть на міжнародному рівні.

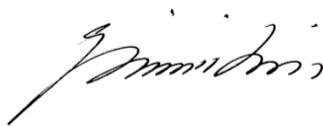
Варто згадати про таких особистостей як біохімік та лауреат Нобелівської премії з медицини Сезар Мільштейн, піаністка Марта Аргеріч, музикант-фольклорист Орасіо Еухеніо "Чанго" Спасюк, поетеса Алехандра Пісарник, письменник Сесар Тіемпо, актор й музикант, член музично-гумористичного

гурту "Les Luthiers" Маркос Мундсток, засновники та власники комплексів по вирощуванню та переробці мате "Росамонте" Деметріо Гренюк та "Романсе" Мігель Анхель Герула, автор нещодавньої публікації про українську громаду "Наші люди" Хорхе Баланда, олімпійський призер Педро Стецюк, метеоролог Надія Зинченко, біохімік та вірусолог Пабло Голдшмідт, демограф-дослідник української діаспори, випускник Університету Буенос-Айрес Олег Воловина, колишній футболіст Хосе Чатрук, футбольний тренер Хосе Нестор Пекерман серед багатьох інших.

Цього разу історії наших героїв розміщені не в алфавітному порядку, третє видання розпочинає всесвітньовідомий музикант, Чанго Спасюк. Всі історії: ті, які містить це видання, та які будуть опубліковані протягом року, публікуються зі згоди героїв та не носять вичерпного характеру, а натомість прагнуть передати багатство в різноманітті життєвого досвіду респондентів, включаючи особистостей української громади, знаних на міжнародному рівні, які досягнули великого визнання в суспільстві, що у свою чергу відображає дієвість зв'язку між Аргентиною та Україною через діаспору.

Цей інформаційний бюлетень є відкритою ініціативою для участі нових діячів української громади в Аргентині. Я вітаю тих, хто зацікавлений прийняти участь у наступних випусках та запрошую поділитися своїми історіями, спогадами та досвідом, написавши нам на електронну адресу eucra@mrecic.gov.ar.

З найкращими побажаннями,

Елена Летісія Мікусінскі
Посол Аргентинської Республіки в Україні

Передмова від Народного депутата України Святослава Юраша

Голови підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

**Депутат
Святослав Юраш**

2020-ті роки мають стати особливими у відносинах між Україною та українською діаспорою. Наші громади у містах та містечках Аргентини вже більше ніж за сто років заклали підвалини для особливих відносин між нашими державами. Ми вже давно не незнайомці, а скоріш старі приятелі. Незважаючи на тисячі морських миль між нами, наші народи стали сусідами. Українці та аргентинці живуть на одних вулицях, слухають схожу музику та їх діти грають на тих самих майданчиках.

Мене завжди захоплював феномен діаспори. Однаково величним є і та сміливість, яку проявили емігранти при подоланні всіх труднощів, пов'язаних із переселенням, і доброта та щирість народу, який їх прийняв. І у свій час аргентинський народ неодноразово сприяв нам, іноземцям з іншого континенту, у пошуках прихистку, роботи та, найголовніше свобод. Не отримавши землю в Україні, ми отримали змогу обробляти її в Апостолесі. Тікаючи від політичних переслідувань, нам надали свободу слова, і ми почали друкувати «Українське слово». Рятуючи своїх дітей від економічного занепаду, ми змогли віддати їх в аргентинські школи та університети міста Беріссо. Для 300 000 тисяч українців Аргентина стала землею можливостей і розвитку. І таким чином ще з кінця XIX століття аргентинці роблять все можливе задля збереження наших традицій, мови та віри.

Відносини Буенос-Айреса та Києва мають 300 000 тисяч можливостей, мостів та історій дружби. Закордонні українці Аргентини є найкращими послами України у всіх сферах без виключень. Від медицині і до спорту, вони пишуть історії одночасно двох країн, які так далеко один від одного на політичній мапі, але поряд за спільними ідентичностями. Адже бути сусідами, знаходячись на різних континентах, - це диво, яке стало можливим завдяки гостинності аргентинського народу та сміливості українських емігрантів.

Нове покоління українських дипломатів та політиків має вибудувати особливі відносини із українською діаспорою в Аргентині. Про неї мають більше писати в підручниках з історії, нові освітні програми обміну мають створитися між університетами обох країн, глибше співробітництво повинне вибудуватися у царині культурної дипломатії. Без перебільшення, Українська держава має створити всі можливості для діаспори та її легкого відвідування України, вивчання історії та, особливо, мови. Адже українці – це велика сім'я, що живе на кожному континенті, і ми маємо знати більше про своїх родичів.

Особливі можливості для подальшої співпраці існують, вочевидь, у сферах сільського господарства, медицини та ІТ. Це ті три базові площини, що є однаково важливими для наших країн і на яких можна створити спільну візію двосторонніх відносин. У розроблені дорожньої карти спільного майбутнього Аргентини та України мають брати участь, перш за все, українські сім'ї міст та селищ нашого латиноамериканського друга та партнера. Така карта мала б включати в себе їх досвід, знання та бачення можливостей та викликів: від питань поглиблення торгівлі і до зусиль щодо зменшення викидів CO₂ у атмосферу.

Для кожного з українців історія діаспори є особливо надихаючим прикладом віри в себе, сміливості та гостинності. Це історія про свободу, втрачену на Батьківщині, та знайдену у новій країні. І наша вдячність

аргентинському народу за таку допомогу має бути закарбована у конкретних прикладах співробітництва, яке буде покращувати життя обох народів.

Святослав Юраш*

**Святослав Юраш - Народний депутат Верховної Ради України IX скликання з серпня 2019 року, обраний по загальнодержавному багатомандатному округу за списком політичної партії "Слуга народу". Голова підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Глава Постійної делегації у Парламентській асамблеї ГУАМ, заступник члена Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ЄС - Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ), керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Федеративною Республікою Бразилія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Ірландією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Румунією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Державою Ізраїль, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Японією, секретар групи з міжпарламентських зв'язків з Сполученими Штатами Америки.*

Орасіо Еухеніо «Чанго» Спасюк

Композитор та акордеоніст чамаме*

«Чанго» Спасюк

Орасіо Еухеніо "Чанго" Спасюк, народився в місті Апостолес, провінція Місьйонес, що межує з Бразилією та Парагваєм – музикант-новатор, видатний діяч сучасності, який навчився музики у свого батька та дядька-співака, є послідовником Абітбола, Кокомароли, Мартінеса Рієра, Монтьєля та інших великих композиторів чамаме**.

Відштовхуючись від повної відкритості та відсутності забобонів, Спасюк створює багату суміш звуків та

ритму, світла та тіней, де поєднуються творчий доробок попередників, синтез, імпровізація, композиція, традиція та сучасність, перетворюючи його музику на потужний звуковий досвід, який виходить за межі стилю та звуку.

Будучи надзвичайно експресивним музикантом, Спасюк апелює до піднесеного духу, підбадьорює, граючи, як людина повністю занурена в музику, навіть візуально здається, що він «вселяється» у свій зачарований акордеон. Його чарівна сценічна присутність «дервіша» та його надзвичайний ансамбль створюють музику глибинної краси та почуттів. Хоча його майстерність виражається з глибоким почуттям меланхолії, таким важливим елементом соціальної історії Аргентини, це також передає стійкий оптимізм перед трагічною долею всіх людських починань.

"Чанго" Спасюк

* Чамаме - стиль музики та танцю, характерні для північно-східної Аргентини, які відіграли важливу роль у культурній еволюції цих територій. Нині вважаються нематеріальною культурною спадщиною Аргентинської Республіки.

** Біографія Чанго Спасюка підготовлена аргентинським журналістом Серхіо Арболеасом

«Чанго» Спасюк випустив десять сольних альбомів в Аргентині, серед них мультипремійований "Польки моєї землі" (1999). Перший міжнародний реліз «Tarefero de mis ragos» («Збирач має моєї рідної землі») приніс йому Всесвітню музичну премію BBC (Найкращий артист та прорив - 2005, Премію Гарделя в Аргентині, а також номінацію на латинську «Греммі» 2006 року). «Чанго» здобув міжнародне визнання багато гастролюючи Європою та, останнім часом, Північною Америкою.

«Чанго»Спасюк

Його альбом «Rupandí (босоногі)» випущений наприкінці 2008 року, є лауреатом Премії Гарделя як найкращий музикант-фольклорист Аргентини. Альбом «Tierra Colorada en el Teatro Colon/Червона земля в Театрі Колон» (2014), отримав у 2015 році Премію Гарделя як найкращий альбом чамаме (CD + DVD, записані наживо у Театрі Колон у Буенос-Айресі). Його останній альбом «Інша музика», який містить композиції, які Чанго написав для фільмів, п'єс та документальних проєктів, нещодавно здобув дві Премії Гарделя за найкращий альбом альтернативного фольклору та найкращий саундтрек для телебачення.

«Чанго» Спасюк, автор та ведучий документального циклу передач «Маленькі всесвіти» на каналі «Encuentro» та громадському телебаченні Аргентини.

У 2017 році, майже через 20 років після виходу легендарного альбому «Польки моєї землі», він приєднався до Педро Канале (Chancha Via Circuito) у новому проєкті під назвою «Pino Europeo: подорож до предків», що являється новим звуковим досвідом, де поєднуються польки, шотіш, електронні історії та даб - музика танцю, святкування та думок про різноманіття.

У 2019 році він поїхав до Осло, Норвегія, щоб записати альбом з гітаристом Пер Ейнаром Уотлом під назвою «Блакитний лід/Червона Земля», зустріч між двома звуковими всесвітами, які магічним способом знаходять нескінченні точки дотику. У листопаді 2019 року альбом було представлено у Норвегії, а цього 2020 року він буде доступний в Аргентині та в усьому світі.

Крім того, «Чанго» брав участь у шоу та альбомах відомих артистів різних музичних жанрів (рок, поп, джаз, блюз, фольклор, класика, електронна, кельтська), серед яких можна відзначити: Мерседес Соса, Боббі МакФерін, Сіро Баптіста, Боб Тельсон, Карлос Нуньес, Хізер Корнелл і Манхеттен Тап, Леон Гіко, Дівідідос, Рауль Барбоса, Хайме Торрес, Чучо Валдес, Ліла Даунс, Фіто Паес, Діно Салуцци, Лос Чалчалерос, Хайро, Літо Вітале, Рамона Галарза, Антоніо, Кевін Йогасен, Антоніо Тарраго Рос, Луїс Салінас, La Bersuit, Ренато Боргетті, Уго Фатторусо, Чіко Сезар, La Bomba de Tiempo, Рікардо Іоріо серед інших.

Під чуйним поглядом «Чанго» Спасюка та з суто документальним підходом «Маленькі всесвіти» заглиблюються в пошук, розуміння та поширення музики з різних куточків нашої країни та дружніх країн.

«Маленькі всесвіти» налічують понад 70 програм, які являються продуктом 70 експедицій та дослідницьких поїздок Аргентиною, Парагваєм, Болівією, Уругваєм та Бразилією за п'ять сезонів, програма є лауреатом двох премій аргентинського телебачення «Мартін Ф'єрро».

Він гастролював різними країнами, такими як: Аргентина - Канада - США - Бразилія - Парагвай - Чилі - Уругвай - Голландія - Франція - Англія - Шотландія - Україна - Польща - Китай - Словенія - Німеччина - Австрія - Іспанія - Португалія - Бельгія - Норвегія - Данія - Мексика.

У 2005 році він отримав премію «Платиновий Конекс» як «Соліст чоловічого фольклору десятиліття».

У 2015 році він отримав звання Почесного доктора Національного університету Місйонес, Аргентина, за свою роботу для розвитку і збереження культурної спадщини.

Композитор-акордеоніст з Місйонес «Чанго» Спасюк дебютував у Театрі Колон з чудовим концертом, його музика своєю глибокою ідентичністю обійшла всі межі між категоріями популярного та академічного. В одному з храмів музики він довів силу та комунікацію музичного твору, що несе широковідому думку "прикрась своє село й ти прикрасишсвіт".

«Я вважаю, що авангард без традицій абсолютно неможливий».

Ця передумова, якою він покерується, набула широкого та рушійного для нього значення.

Музичний доробок Спасюка зміг поглибити можливість повноцінного поєднання академічності, фольклорності, регіональності, універсальності, народності та інтелігентності без утисків жодної з вищезазначених характеристик.

Афіша концерту «Чанго» Спасюка присвяченого 30-річчю його творчості. 25 січня 2020.

Родинні зв'язки

«Чанго» Спасюк народився в місті Апостолес, провінція Місйонес, куди 27 серпня 1897 року прибула перша організована група іммігрантів-українців до Аргентини.

На початку 1900-х років сюди приїхали бабусі та дідусі «Чанго» (по батьковій та материнській лініях): Параска Куш, Андрій Спасюк, Микола Скромеда та Анна Оловачук. Усі їх діти народилися вже в Аргентині, серед них і батьки «Чанго», Лукас Спасюк та Євгенія Скромеда. Обоє, і мамо й тато, розмовляли українською та іспанською мовами.

Львівська область

**Обкладинка диску
«Польки моєї землі»**

У 1997 році, коли відзначалося 100 років української імміграції, «Чанго» випустив вже легендарний альбом «Польки моєї землі», який є музичним відображенням зустрічі та злиття української та аргентинської культур, та вже вважається народною музикою того регіону. В альбомі зібрані не лише музика, а й історії, свідчення, традиції, що плекаються й до нині.

У серпні 2001 року «Чанго» єдиний раз відвідав Україну з делегацією аргентинців запрошених на святкування 10-річчя незалежності України. У цій поїздці він не лише побував у столиці, а й

у кількох містах всередині країни, зокрема на Львівщині, де народились його бабусі та дідусі. Відвідавши деякі будинки, він ніби побував в оселях його бабусь та дідусів у Місйонес.

Робі Сендеровіч

Робі Сендеровіч

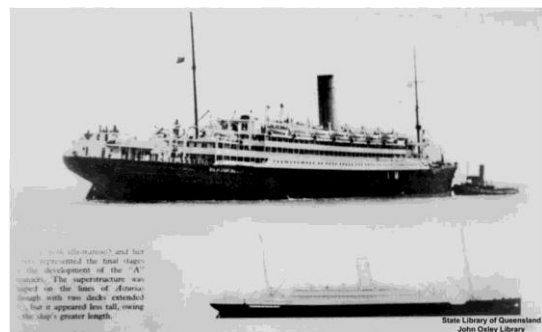
Менеджер з практики глобального управління, Європа та Центрально-Західна Азія, Світовий банк

Робі Сендерович отримав ступінь ліцензіата освітніх процесів в університеті Буенос-Айреса (1994). Магістр публічної політики університету Джона Хопкінса (1999), має диплом організаційного лідерства Бізнес-школи для випускників Стенфордського університету (2006) та диплом економічної політики Урядової школи Джона Ф. Кеннеді в Гарвардському університеті (2004).

Раніше він обіймав посаду менеджера Глобального альянсу з соціальної відповідальності. Його робота в Світовому банку включає в себе сильний акцент на аналізі політичної економії, створення коаліцій для змін, боротьбі з корупцією та управлінням державних установ на основі ефективності. Перш ніж приєднатися до Світового банку, він співпрацював з кількома неурядовими організаціями в Аргентині та на Кубі, де він працював на представника Американського єврейського об'єднаного розподільчого комітету. Також був професором управління людськими ресурсами в неприбуткових організаціях, а також працював у приватному секторі: був директором освітніх програм, розвитку громад та управління людськими ресурсами.

❖ Які родинні зв'язки пов'язують Вас з Україною?

Мої бабусі та дідусі по материнській лінії народилися на теренах сучасної України, на той час частини Російської імперії. Звідти, в різні часи, протягом перших двох десятиліть XX століття наша сім'я переїхала до Аргентини, що трапилось внаслідок складних економічних умов, впливу прогромів на єврейське населення та революції.

Пароплав “Arlanza”

**селище Новополтавка,
Миколаївська область**

❖ В якому населеному пункті вони проживали? Чи знаєте Ви, в якому році вони емігрували з України?

Мій дід Грегоріо Фрайберг народився в Новополтавці. Син Юделя Фрейберга, будучи сьомим серед 8 братів і сестер, він народився в 1903 році. Грегоріо прибув до Аргентини в 1905 році, в дуже ранньому віці, з рештою своєї родини. Вони оселилися в одній з єврейських колоній у провінції Санта-Фе, цю

еміграцію організував барон Гірш, єврейський меценат, який підтримував переселення різних громад зі Східної Європи. Тоді у Санта-Фе саме Єврейська асоціація колонізації підтримала цих поселенців, які згодом завдяки літературним творам Альберто Герчуноффа стали відомими як «єврейські гаучо». Я маю кілька документів з Єврейської асоціації колонізації з іменем мого прадіда.

Моя бабуся, Єва Гербер, друга дочка Маркоса Гербера, народилася в Одесі на початку другого десятиліття ХХ століття. В Одесі вони мали власний магазин меблів. Під час бурхливих років комуністичної революції родина вирішила залишити країну, де вони народилися, і вирушила в далеку подорож до Аргентини. Їм довелося перетнути добру частину Європи, ховаючись і підпільно перетинати кордони, поки вони не дісталися до порту Марсель у Франції. Вони прибули в Буенос-Айрес на борту пароплава «Арланза».

місто Одеса

**Пані Сара Крафчік,
бабуся Єви Гербер та
прабабуся Робі
Сендеровіча**

❖ В якому населеному пункті Аргентини вони проживали?

**Грегоріо Фрайберг,
дідусь Роби Сендеровіча**

Сім'я Фрейберг оселилася в єврейських колоніях Санта-Фе та, пізніше, у місті Кордоба. Сім'я Гербер оселилася в Буенос-Айресі..

❖ Чи відомо Вам про родичів в сучасній Україні?

Мені про це невідомо, але скоріше всього, що їх немає.

❖ Зберігаєте або пам'ятаєте будь-які традиції?

Сімейні застілля в домі моєї "баби Єви". Борщ, вареники, подрібнена печінка, ми пили чай у склянках з тоненького скла.

❖ Чи є українські звичаї, які пов'язують Вас з Вашими предками?

Декілька місяців тому я мав можливість вперше відвідати Київ. Я почував себе дуже комфортно, і смаки їжі дуже нагадали мені те, що ми їли вдома у моїх бабусь і дідусів та вдома у моїх батьків.

❖ Чи бажаєте поділитися спогадами, які пов'язують Вас з Україною?
Звичайно.

❖ Як ви вважаєте, чи можливо в майбутньому поживавити зв'язки із країною ваших предків?

Безсумнівно. Через свою сьогодишню роботу у Світовому банку я мав можливість побувати в Україні. Це захоплююча країна і багато в чому дуже схожа на Аргентину. Після свого першого візиту я хочу обов'язково приїхати ще раз.

Брати Вайсбурд

Маріо, Гільермо та Даніель Вайсбурд

Теофіполь
Хмельницька область

Мене звуть Маріо Альберто Вайсбурд, я нащадок українців. Мій батько народився в Теофіполі Волинської губернії (нинішня Хмельницька область) у 1913 році.

Наразі мені невідомі чи маємо ми родичів, які б мешкали в Україні.

З українських звичаїв чи традицій пам'ятаю, що готували борщ, такий суп з буряком.

Мій дідусь по батьковій лінії, Хуан Вайсбурд приїхав з усією родиною з України. Його сім'я складалась з: дружини Софії Авербух та їхніх дітей, Кароли, Леона (мого батька) та Елізи. Вони прибули в Аргентину в 1920 році. Того ж року народився Маркос, наймолодший син.

Вони спочатку оселилися в Мойсес Вільє, провінція Санта-Фе, приблизно на два роки, а потім переїхали в місто Вайсбург, департамент Морено, провінція Сантьяго-дель-Естєро.

Хуан Вайсбурд

Це місто, яке існує й сьогодні, було заснований Ізраїлем Бенхаміном Вайсбурдом, братом мого діда Хуана, який приїхав до Аргентини роками раніше.

Мій дідусь пішов працювати в компанію "Weisburd y Cía. Ltda.", яку заснував його брат Ізраїль. Він був завідувачем складом, а моя бабуся відкрила міську пекарню.

Сім'я Хуана Вайсбурда, зліва направо. Стоять: Еліза, Хуан, Софія, Карола та Леон. Немає Маркоса

Сидять: Ізраїль (Шуло), Аарон, Бенхамін, Ірен, Сара та Хайме (онуки Хуана і Софії)

фабрики.

Мій батько, Леон Вайсбурд, навчався у початковій школі в Буенос-Айресі; середню освіту здобув в Національному коледжі Сантьяго-дель-Естєро та в 1939 році отримав ступінь інженера цивільного будівництва в університеті Ла-Плата.

Закінчивши навчання, він працював у сімейному бізнесі, потім розпочалося будівництво фабрики з виробництва таніну, де він обіймав посаду адміністратора і став директором цієї ж

У 1941 році було відкрито вищезгадану фабрику з виробництва таніну, яка була побудована у місті Чако з великими зусиллями і в боротьбі проти «La Forestal», компанії з англійським капіталом, яка мала монополію на виробництво таніну в Аргентині і славилася своєю політикою поневолення службовців та робітників. Ці характеристики описані у «La Forestal» Рафаелем Іелні (видавництво «Ediciones del Sur», 1996).

На відміну від «La Forestal», виробництво Вайсбурд дотримувалося трудового законодавства і відрізнялось гідним ставлення до своїх працівників, про що говорив доктор Рауль Даргольц у своїй книзі "Сокира і кебрачо*" (видавництво «Conciencia Nacional», 1991).

У 1950-х роках у Вайсбурді були побудовані потужності вуглехімічної промисловості, також власними зусиллями та без урядової підтримки. Ця галузь виробляла б метанол, ацетон, вуглецеві брикети, тощо, з перегонки деревини, що являло собою застосування деревообробної галузі.

Таким чином, робилася спроба розпочати нову еру в галузі лісового господарства, але фабрика не розпочала свою діяльність, незважаючи на те, що вона була завершена і пройшла експлуатаційні випробування.

Леон Вайсберг та Вікторія Ірма Шмуловіч

У 1944 році Леон, мій батько одружився з моєю матір'ю, Вікторією Ірмою Шмуловіч, вони стали батьками трьох дітей: Гільермо Хайме, Даніеля і Маріо Альберто, ми всі народилися в місті Росаріо, де мешкали мої бабуся й дідусь по материнській лінії.

У 1960 році ми остаточно переїхали до Росаріо. Тут мій батько працював у будівельній галузі, а моя мама - вчителькою англійської мови.

Гільермо став лікарем та працював на посаді міністра охорони здоров'я провінції Санта-Фе; він одружився з Гільєрміною Чачкес, у них троє дітей: Марія Хуліана (лікар-гінеколог), Арнольдо (бухгалтер) та Пабло Хав'єр (бухгалтер).

* Кебрачо — назва декількох субтропічних видів дерев з Південної Америки, їх деревини, кори і дубильного екстракту. Ці дерева дають тверду важку деревину, що містить близько 20 % танідів.

**Відзначення сторіччя міста Вайсбурд та
вшанування пам'яті його засновника пана
Ізраїля Вайсбурда**

об'єктів, що дало змогу об'їздити всю Аргентині і навіть попрацювати у братніх республіках, Перу та Болівії.

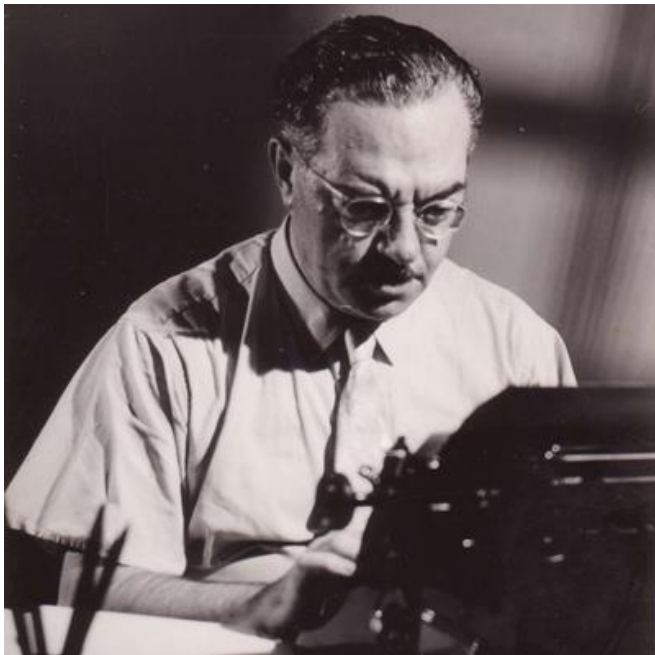
Я одружений з Марією Терезою Перес, маємо двох доньок: Лауру Тересу (архітекторка) та Марію Флоренсію (лікар-травматолог). У нас є онук Сантьяго, син Лаури.

Ми дуже хотіли б поновити зв'язки із країною наших предків, дізнатися більше про її історію та сьогодення та підтримувати зв'язок з її представниками в Аргентині.

Даніель здобув професію архітектора, та побудував значну кількість будівель, він також був директором з питань будівництва та соціального облаштування провінції Санта-Фе; він одружився з Кларисою Бердун, у них народилося 2 дітей: Сантьяго (юрист) та Родріго (спеціаліст у галузі ділового адміністрування).

Я здобув фах інженера-механіка, присвятив себе будівництву промислових

Вшановуючи пам'ять Сезара Тьемпо

Сезар Тьемпо, 1950-ті рр.

**Письменник, журналіст,
видавець, драматург та
сценарист**

Ізраїль Цайтлін - більш відомий під псевдонімом Сезар Тьемпо - народився в Катеринославі (нині Дніпро), 3 березня 1906 року.

У грудні того ж року він прибув із сім'єю до Буенос-Айреса. Його дитинство пройшло між районами Вілья Креспо та Сан-Крістобаль, де він відвідував школу івриту І. Маркмана та Національну школу мистецтв.

З раннього віку він почав цікавитися мистецтвом, коли йому було лише 15 років він надсилав свої оповідання та вірші на єврейську тематику в різні аргентинські газети, у віці 20 років його роботи були вперше опубліковані в газеті *La Nación*.

У 1926 році з'являється його перша книга віршів під назвою «Вірші однієї...», авторство якої ховається за літературною особистістю молодшої російської поетеси та повії Клари Бетер. Книга була надрукована з широким розголосом в «Claridad», видавництві та журналі літературної групи «Vozes», що спонукало письменника розкрити своє авторство. Псевдонім «Сезар Тьемпо», який він пізніше використовував протягом свого життя, пов'язаний з походженням його прізвища («zeit»

місто Дніпро

німецькою мовою означає «час», що іспанською «tiempo», а німецьке «lin» - іспанською дієслово «cesar», що означає «закінчуватися, стихати»).

Наступного року разом з Педро Хуаном Віньяле Тьємпо організовує та публікує «Експозицію сучасної аргентинської поезії» (1922-27 рр.), вишукану антологію, до якої входять твори головних поетів-авангардистів 20-х років (таких як Хорхе Луїс Борхес, Оліверіо Хірондо, Рауль Гонсалес Туньон, Гонсалес Лануза, Нора Ланге, Луїс Франко, Хакобо Фіхман, Леопольдо Маречаль, Конрадо Нале Роксло, серед інших).

Сезар Тьємпо випробував свої сили в усіх сферах літературного мистецтва: від публіцистики, різноманітних публікацій у пресі до адаптації театральних або кінематографічних сценаріїв для телебачення, радіо, кіно та театр.

Сезар Тьємпо

Він підтримував ту єдину тематику майже у всіх своїх творах - іудаїзм, але через різні точки зору, або як оповідач, вірний єврейським звичаям, або заперечуючи дискримінацію, яку зазнавали євреї у світі, висвітлюючи це з дуже особливим жартівливим відтінком. У 1935 році він написав памфлет «Антисемітська кампанія та директор Національної бібліотеки», в якій заперечував антисемітські романи Уго Васта, псевдонім тогочасного керівника Бібліотекою, Густаво Мартінеса Зувірія. Серед літературних творів Тьємпо збірки поезії: «Libro para la pausa del sabato/Книга для суботнього перепочинку» (1930), «Sabatión argentino/Аргентинський сабатіон» (1933), «Sábado y poesía/Субота й поезія» (1935), «Sabadomingo/Суботонеділя» (1937), «Sábado pleno/Серед суботи» (1955), «El becerro de oro/Золоте теля» (1973) та «Poesías completas/Вся поезія» (1979).

Він також писав прозові книги, які раніше публікувалися як газетні статті в різних засобах масової інформації. Наприклад, «La vida romántica y pintoresca de Berta Singerman/Романтичне та мальовниче життя Берти Сінгерман» (1941), «Yo hablé con Toscanini/Я розмовляв з Тосканіні» (1941), «Máscaras y caras/Маски та обличчя» (1943), «Cartas inéditas/Неопубліковані листи» та «Evocación de Quiroga/На згадку про Кірогу» (1970), «Florencio Parravicini/Флоренсіо Паравічіні» (1971), «Los libros Protagonistas/Книги Протагоністи» (1954) та «Capturas recomendadas/Рекомендовані замальовки» (1978) - збірки інтерв'ю, зроблені Тьємпо-журналістом з різним особистостям

культури та перетворені на біографії. Він також мав колонку в журналі «Atlántida», де його оповідки публікувалися з використанням псевдоніму «Full Time».

Тьємпо писав для таких аргентинських друкованих ЗМІ: «La Nación», «El Hoga», «Argentina Libre», «La Prensa» у «Mundo Argentino». Також співпрацював з газетами Латинської Америки: «Crítica», «La Vanguardia», «El Sol», «El Radical», «Amanecer» у «América Libre». У вісімнадцятирічному віці очолював редакцію журналу «Sancho Panza» (1923).

У 1937 році він заснував літературний журнал «Columna/Колонка» і був його директором протягом шести років. Тьємпо був співзасновником аргентинсько-уругвайського видавництва «Sociedad Amigos del Libro Rioplatense», який опублікував твори вісімдесяти основних авторів двох країн. Окрім письменницької творчості та роботи редактором, Тьємпо активно брав участь у різних культурних організаціях країни. Він був почесним членом «Sociedad Hebraica Argentina/Єврейське товариство Аргентини» та «Club Honor у Patria/Клуб Честь та Батьківщина», був секретарем «Sociedad Argentina de Escritores/Аргентинського товариства письменників» (SADE), членом «Círculo de la Prensa/Круг преси», «Sociedad General de Autores de Argentina/Генеральне товариство авторів Аргентини» (ARGENTORES) та «Sociedad de Autores у Compositores de Música/Товариство авторів та музичних композиторів».

Сезар Тьємпо з поетесою Рут Фернандес

У 30-х роках він почав писати свої перші театральні сценарії: «El teatro soy yo/Я є театр» (1933), вистава реж. Маріо Софіфі в Театрі Смарт, «Alfarda/Альфарда» (1935) вистава Аргентинського театру, та «Pan criollo/Креольський хліб» (1938) вистава Національного театру. Ці твори мали такий же успіх, як і його перші поетичні книги, зацікавлюючи різних продюсерів й таким чином залучаючи до співпраці з ним у нових проектах. Один з таких випадків - «Pan criollo/Креольський хліб», вистава створена спільно з компанією Муїно-Аліппі. Іншими театральними виставами були: «Quiero vivir/Я хочу жити» (1941), вистава реж. Каміли Кірогу в Аргентинському театрі, «Zazá porteña» (1945) в Театрі Казино, «La dama de las comedias/Дама комедій» (1951), вистава

реж. Іріс Маргу в Театрі Сан-Мартіна, «El ilustrador de manzanas/Полірувач яблук» (1957) реж. Луїса Арата та «Irigoyen/Ірігойен» (1973).

Ствердившись як письменник, Тьємпо вирішив підкорити нові горизонти такі як радіо та кінематограф. Протягом 1950-х років самотійно або у співавторстві з Артуро Серретані він писав оповідання та радіоновели для радіостанцій Бельграно, Пріето та провінції де Буенос-Айрес. Його діяльність, пов'язана з кінематографом варіювалась від написання власних сценаріїв до адаптації та перекладу творів різних аргентинських та зарубіжних авторів. Він працював сценаристом у 25 фільмах, з яких 11 - для кінорежисера Карлоса Уго Крістенсена, таких як «Сафо, historia de una pasión/Сафо, історія пристрасті» (1943), «La requeña Señora de Pérez/Маленька леді Перес» (1944), «Las seis suegras del Barba Azul/Шість свекрухи Синьої бороди» (1945), «La Señora de Pérez se divorcia/Пані Перес розлучається» (1945), «El canto del cisne/Лебедина пісня» (1945), «Adán y la serpiente/Адам і змія» (1946), «El ángel desnudo/Оголений ангел» (1946), «Los verdes paraísos/Зелені раї» (1947), «Con el diablo en el cuerpo/З дияволом у тілі» (1947), «La muerte camina en la lluvia/Смерть ходить під дощем» (1948) та «Los Pulpos/Восьминоги» (1948).

Він також написав інші сценарії, такі як «Se rematan ilusiones/Ілюзії закінчуються» (1944), для режисера Маріо Лугонеса, «El hombre que amé/Чоловік, якого я кохала» (1947) для Альберто де Завалія, «Al marido hay que seguirlo/Чоловіка треба слідувати» (1948) для Аугусто Сезара Ваттеоне, «Pasaporte a Río/Паспорт в Ріо» (1948) для Даніеля Тінайре, «Otra cosa es con guitarra/З гітарою інша справа» (1949) для Антоніо Бер Сіані, «El muerto es un vivo/Мертвий це живий» (1953) для Яго Бласса, «Paraíso robado/Вкрадений рай» (1952) для Хосе Артуро Піментеля і «Donde comienzan los pantanos/Там, де починаються болота» (1952) для Антоніо Бер Сіані.

Сезар Тьємпо мав вимушену перерву у написанні сценаріїв до фільмів через велику кризу в аргентинському кіно в 50-х роках, однією з причин якої стала неможливість отримання кіноплівки для зйомок. Він повертається то сценаристської роботи в 1961 році та разом з Уго дель Каррілем пише сценарій до стрічки «Аморіна/Аморіна» режисера Едуардо Борраса.

У ті ж роки він виконав невеличку роль у фільмі «Esta tierra es mía/Ця земля моя» режисера Уго дель Карріла. У той час Тьємпо оселився в Брюсселі, Бельгія, де жив до 1966 року.

Повернувшись до Аргентину, він написав сценарій стрічки «Deliciosamente Amoral/Чарівно аморально» (1969) для свого двоюрідного брата і друга Хуліо Портера. У 1975 році спільно з Улісесом Петі де Муратом він адаптував книгу "Las Procesadas/Опрацьовані», а також написав сценарій «No hay que aflojarle a la vida/Немає потреби послаблювати життя», обидві стрічки режисера Енріке Каррераса. Тьємпо помер у Буенос-Айресі 24 жовтня 1980 року.

ВІРШІ ТЕТЯНІ ПАВЛОВІЙ

(книга «Вірші однієї ...», 1926 р. *)

*Ти пам'ятаєш Катюшку, свою подружку дитинства,
цю блондинку з ластовинням, внучку мірошника,
що живе на вулиці Полтавській, 8
З якою ви бігали до Дніпра щоб покататися на льоду?*

*Ти пам'ятаєш ці необачні втечі
Щоб послухати духовий оркестр на Воєнній площі,
Ці копійки, витрачені в Домі Богдановського
Й льодяникові літа з мигдальними зимами?*

*Ти пам'ятаєш Петінку, свого нареченого з гімназії,
від якого я приносила тобі листи та вірші;
І ті святкування, коли приїздив Царевич
та його безжальних козаків, які навідувалися в село?*

*О, щасливі дні далекого дитинства
у скромному куточку рідної України:
життя звучало радісним срібним передзвоном,
і вся наша наука була співати, сміятися й любити!*

*Але минули роки, й життя розвело нас
різними шляхами: ти вже доросла, а щаслива?*

*а я ... Тетяно, мило Тетяно, якщо я тобі скажу
що я одна з ..., ти не будеш з мене сміятися?
Чи зрозумієш ти ту незграбну розруху моїх мрій,
Чи побачиш ті темні задвірки, де моя юність
даремно шукає дороговказ
щоб витерти мою тугу чистою хустинкою світла?*

*Я більше не хочу лити цей гіркий сироп на твою душу,
Ти маєш свої болі та печалі;
Давай-но на мить заплющимо очі й поринемо
в ті щасливі дні до рідного села!*

**"Вірші однієї ..." – книга поезії Сезара Тьємпо, опублікована в 1926 році під псевдонімом Клара Бетер. Перші вірші під іменем Клари Бетер були присвячені Тетяні Павловій (радянській актрисі, яка також народилася в Дніпрі) та опубліковані в журналі «Claridad», що супроводжувалися ілюстрацією художника Маноло Маскаренаса. У них Клара Бетер звертається до Тетяни Павлової так, ніби вона була її давньою подругою дитинства з рідної України.*

Особлива подяка

Народному депутату України, пану Святославу Юрашу
Всесвітньо відомому музиканту, пану Орасіо Еухеніо "Чанго"
Спасюку та його дружині, пані Ріті Медіні

Дякуємо за співпрацю у підготовці цього номера

Пану Хорхе Баланді
Доктору Хуану Карлосу Чачкесу
Композитору Даніелю Фрайбергу
Доктору Пабло Гольдшмідту
Пану Робі Сендеровічу
Арх. Даніелю Вайсбурду
Доктору Гільермо Вайсбурду
Інж. Маріо Вайсбурду

Команді Посольства Аргентини в Україні

Секретарю Аріелю Максу Санчесу Ромеро
Секретарю Мартіну Кастро
Лесі Мілютенко